

Nazwa przedmiotu: EUROPA – OD ANTYKU DO WIELOKULTUROWEJ WSPÓLCZESNOŚCI					
Kod przedmiotu:	Rok: I 2012/2013	Semestr: zimowy	Ilość godzin: 30	Typ zajęć: Do wyboru	ECTS 8
Forma zajęć: seminarium	Język: polski	Zaliczenie: Praca pisemna Test końcowy Aktywność na zajęciach	Prowadzący: Prof. nadzw. dr hab. Sławomir Bralewski		
Liczba miejsc:	Wymagania/preferencje wymagane przy przyjmowaniu: Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Zajęcia poświęcone będą przemianom cywilizacyjnym w Europie na przykładzie pogańskich, chrześcijańskich i islamskich dziejów miasta noszącego w przeszłości różnorodne nazwy: Byzantion, Kolonia Antonina, Konstantynopol, Nowy Rzym, Stambuł, ze szczególnym uwzględnieniem procesów, które z pogańskiego Cesarstwa Rzymskiego uczyniły państwo chrześcijańskie. Wydarzenia i procesy zachodzące w kręgu cywilizacji antycznej staną się punktem odniesienia do refleksji nad współczesnością					
Cel zajęć: Zapoznanie studentów z przemianami cywilizacyjnymi w Europie od antyku do współczesności, ze szczególnym zwróceniem uwagi na jej wielokulturowość. Uświadomienie uczestnikom wyjątkowej roli, jaką odegrał w toku wieków Konstantynopol, w którym do dzisiaj znaleźć można ślady wielkiej przeszłości miasta związane z okresem hellenistycznym, rzymskim, bizantyńskim i w końcu tureckim.					
Zamierzone efekty kształcenia:					
Wiedza Po zakończeniu kursu doktorant zna: 1) definicje charakterystyczne dla epoki przemiany 2) istotę tychże przemian 3) procesy prowadzące do przełomu cywilizacyjnego 4) faktografię i podstawowe pojęcia związane z epoką, 5) najważniejsze etapy dziejów Konstantynopola 6) życie religijne jego mieszkańców 7) zagadnienia demograficzne tegoż miasta 8) interpretację idei Konstantynopola - Nowego Rzymu					
Umiejętności Po zakończeniu kursu doktorant potrafi: 1) pracować na materiale źródłowym omawianego okresu 2) identyfikować obiekty architektoniczne Konstantynopola 3) umiejscawiać ważne obiekty na mapie					
Inne kompetencje (postawy): Po zakończeniu zajęć uczestnika winny charakteryzować: 1) samodzielność myślenia i formułowania sądów 2) kreatywność 3) otwartość na odmienność kulturową i religijną 4) empatia 5) tolerancja dla odmiennych poglądów 6) wrażliwość na piękno architektury i innych dzieł sztuki					

- 7) dbałość o rzetelne wykorzystanie źródeł
- 8) rzetelność i obiektywizm w przekazywaniu informacji
- 9) krytycyzm

Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych:

1. Praca pisemna związana z tematem seminarium
2. Pisemny tekst końcowy sprawdzający podstawową wiedzę studenta w zakresie terminologii oraz wiadomości faktograficznych zdobytych na zajęciach

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

1. Dzieje Bizancjum - kolonii megaryjskiej, konstancyńska fundacja miasta.
2. Konstancynopol Nowym Rzymem, czyli metamorfoza późnego Cesarstwa Rzymskiego we wczesne Bizancjum.
3. Topografia Konstancynopola i jego rozwój w IV-VII wieku. System murów obronnych. Zaopatrzenie w wodę i żywność.
4. Dwór cesarski i jego rola w dziejach miasta.
5. Dieta, edukacja i rozrywki konstancynopolitańczyków.
6. Życie religijne mieszkańców Konstancynopola.
7. Od świątyń pogańskich do chrześcijańskich kościołów.
8. Kult krzyża, Theotokos, świętych relikwii.
9. Kult ikon.
10. Monumenty Konstancynopola: świątynie, pałace, kolumny, łuki triumfalne.
11. Zdobycie miasta przez Turków. Islamski Stambuł.

Zalecana literatura:

1. T.D. Barnes, *Constantine and Eusebius*, London 1981.
2. H. Chadwick, *Kościół w epoce wczesnego chrześcijaństwa*, PIW, Warszawa 2004.
3. *Encyklopedia Kultury bizantyńskiej*, red. O. Jurewicz, Warszawa 2002.
- Konstancynopol Nowy Rzym. Miasto i ludzie w okresie wczesnobizantyńskim*, red. M. J. Leszka, T. Wolińska, PWN, Warszawa 2011.
4. C. Mango, *Historia Bizancjum*, Gdańsk 1997.
5. Th. F. Mathews, *The Early Churches of Constantinople Architecture and Liturgy*, Londyn 1971.
6. *Świat Bizancjum Cesarstwo Wschodniorzymskie 330-641*, red. C. Morrisson, Kraków 2007.
7. E. Wipszycka, *Kościół w świecie późnego antyku*, Warszawa 1994;